

Vendelige følger og rekker

En følge $\{x_n\}$ konvergere til L

$$\text{hvis } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = L$$

Vi sier at $\{x_n\}$ konvergere hvis det finnes en L s.a. $\{x_n\}$ konvergerer til L .

Hvis $\{x_n\}$ ikke konvergerer sier vi at den divergerer.

Eks $\left\{\frac{1}{\sqrt{n}}\right\}$ $1, \frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{2}, \frac{1}{\sqrt{5}}, \dots$
konvergerer til 0

Eks $\left\{\frac{\sin(n)}{n}\right\}$ konverger mot 0 $\left(\left|\frac{\sin n}{n}\right| < \frac{1}{n}\right)$

Oppg. Konvergerer følgen $x_n = \sqrt{n^2+n} - n$?

$$x_{1000} = 0.4999$$

$$x_\infty \sim 0.4807$$

$$\begin{aligned} x_n &= \frac{(\sqrt{n^2+n} - n)}{1} \cdot \frac{(\sqrt{n^2+n} + n)}{(\sqrt{n^2+n} + n)} = \frac{(\sqrt{n^2+n})^2 - n^2}{\sqrt{n^2+n} + n} \\ &= \frac{n^2+n - n^2}{\sqrt{n^2+n} + n} = \frac{n}{n\sqrt{1+\frac{1}{n}} + n} = \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{n}} + 1} \end{aligned}$$

$$\text{Så } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$$

En rekke

$$x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_n + \dots$$

n-te delsum S_n

konvergerer til S hvis følgen av delsummer $\{S_n\}$ konvergerer til S .

(konvergerer: finnes en slik S
divergerer: ikke konvergerer)

Eks $a + ax + ax^2 + \dots = \frac{a}{1-x} \quad -1 < x < 1$
 (eller $a=0$)
 $|x| \geq 1$: divergerer ($a \neq 0$) (Her er n-te delsum $S_n = a \frac{1-x^{n+1}}{1-x}$)

$$a=1 \quad x=0.1$$

$$1 + 0.1 + 0.01 + 0.001 + 0.0001 + \dots$$

$$= 1.11111\dots = 1 + \frac{0.11111\dots}{1/9} = \frac{10}{9}$$

(siden $0.9999\dots = 1$)

Dette stemmer med formelen: $\frac{1}{1-0.1} = \frac{1}{0.9} = \frac{10}{9}$

Oppg $x^4 + x^7 + x^{10} + x^{13} + \dots$ geometrisk rekke.
 Når konv. den og hva konv. den mot?

$$x^4 (1 + x^3 + (x^3)^2 + (x^3)^3 + \dots)$$

$$= x^4 \cdot \frac{1}{1-x^3} \quad |x^3| < 1 \Leftrightarrow |x| < 1$$

Konvergerer presis når $|x| < 1$. Summen er da $\frac{x^4}{1-x^3}$

Oppg. $4x + 2x^3 + x^5 + \frac{x^7}{2} + \frac{x^9}{4} + \dots$

Faktoren i denne geometriske rekken er $x^2/2$.

Konvergerer $\Leftrightarrow \left| \frac{x^2}{2} \right| < 1 \Leftrightarrow |x^2| < 2 \Leftrightarrow |x| < \sqrt{2}$

Summen er da $4x \cdot \frac{1}{1-x^2/2} \cdot \frac{2}{2}$

$$= \frac{8x}{2-x^2}$$

Setter inn $-e^{-t}$ for x i den geometriske rekken:

$$1 - e^{-t} + e^{-2t} - e^{-3t} + e^{-4t} - \dots$$

$$= \frac{1}{1 - (-e^{-t})} = \frac{1}{1 + e^{-t}} = \frac{e^t}{e^t + 1}$$

for $| -e^{-t} | < 1 \Leftrightarrow t > 0$

Vi gir eksempel hvor vi integrerer rekkeledd for ledd. (jmfør 17.85 i boka)

$$\int_0^x (1 + t + t^2 + \dots + t^n + \dots) dt = \int_0^x \frac{1}{1-t} dt$$

$$x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} + \dots + \frac{x^{n+1}}{n+1} + \dots = -\ln|1-t| \Big|_0^x$$

$$= -\ln|1-x|$$

$$-1 < x < 1$$

Setter inn $x = -1$

$$-1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5} + \dots = -\ln 2$$

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{5} - \dots = \ln 2$$

Eks $1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \frac{1}{9} - \frac{1}{11} + \dots = \frac{\pi}{4}$

Startet med $1 - t^2 + t^4 - t^6 + \dots = \frac{1}{1+t^2}$ $|t| < 1$

Integrer leddvis fra 0 til x :

$$\int_0^x (1 - t^2 + t^4 - t^6 + \dots) dt = \int_0^x \frac{1}{1+t^2} dt$$

$$x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} - \frac{x^7}{7} + \dots = \arctan t \Big|_0^x$$

$$= \arctan(x)$$

Setter $x = 1$. $\arctan 1 = \pi/4$ $|x| \leq 1$.

$$1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \dots = \frac{\pi}{4}$$



$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots = \underline{\underline{1}}$$

$$\frac{1}{n(n+1)} = \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \quad \text{delbroeks opspalting}$$

$$\begin{aligned} n\text{-te delsum: } S_n &= \left(1 - \frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4}\right) \\ &\quad + \dots + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}\right) \\ &= 1 - \frac{1}{n+1} \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 1.$$

Eks $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ konvergere $\left(< 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} < 2 \right)$

faktum: $1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \frac{1}{16} + \frac{1}{25} + \frac{1}{36} + \dots = \underline{\underline{\frac{\pi^2}{6}}}$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{2} + \frac{1}{\sqrt{5}} + \dots$$

leddene $\frac{1}{\sqrt{n}}$ går mot 0 nær $n \rightarrow \infty$
men rekken divergerer.

$$S_n = 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots \quad \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \text{antall ledd} - \text{minste ledd}$$

$$n \cdot \frac{1}{\sqrt{n}} = \sqrt{n}$$

$$\text{så } S_n \geq \sqrt{n} \quad \text{for alle } n.$$

Derfor divergerer rekken.